

DIOCLIS CARYSTII

*Medici ab Hippocrate fama est aetate secun-
di, aurea ad Antigonum Asia Regem Epi-
stola, de morborum praesagiis, & eorundem
extemporaneis auxiliis, e Græco Latine red-
dita, per Antonium Mizaldum.*

DIOCLES ANTIGONO

Regi salutem.

*Antigonus
Regis eruditi
datis non
vulgatis.*

QUONIAM summa tibi inter omnes
Reges, ANTIQONIS, comparata est
eruditio, & iam senilis procedit aetas,
vniuersæque philosophiæ ac mathema-
ticarum non vulgaris tribuitur cognitio, qui-
bus singulis clarissimus haberiis, & palmam
aliis longe praripis: Ego regiam quoque & fa-
miliarem tibi esse debere existimans, eam philo-
sophiæ partem quæ ad tuendam sanitatem per-
tinet, idcirco tuæ Maiestati hac nostra Epistola
paucis complecti volui, vndenam infirmitates
hominibus contingant: & quibus indicis præ-
cedentibus augurentur, quibus præsidii opo-
portune eis prospiciatur. Quemadmodum es-
nim signa quædam minime obscura, cæli tempe-
statem fere semper præueniunt, quibus naturæ,
& alii rerum naturæ periti, quid faciendum sit
vt tutiores enadant, facile colligunt: sic nullus
præter naturam affectus homines corripit, nisi
certis

*Similitudo
fere quædam
apposita.*

certis præcurrentibus signis ille indicatus fuerit. Tu itaque nostris ea de re præceptiunculis admonitus, illas obuiis vniis excipere & ad vni-
guem obseruare minime dedignaberis.

Distribuimus humanum corpus in partes quatuor. Caput, Thoracem, Ventrem & Vesicam.

Corporis partes quatuor.

CAPVT.

CVM itaque morbus quispiam caput præ-
hensurus est, certa præfagia & signa illum
magna ex parte solent prædicere. Cuiusmodi
funt capitis ad supercilia vsque grauitas, aurium
murmurans sonitus, & temporum pulsatio. Ma-
ne lachrymantur oculi & caligant: hebetatur
odoratus, ac gingiue intumescunt. Itaque dum
eiusmodi præfagiorum & signorum quippiam
animaduertis, caput confestim repugandum
esse iudicato, nullis, inquam, pharmacorū præ-
fidiis, verum, sumptis hyfopi, vel organi sum-
mitatibus tritis, & in ollula ebullitis eum passio
vel iuris semisextario, quibus os ieiunum col-
lues: & quo ad pituita educatur gargarizabis.
Hoc sane morborum capitis facillimum est re-
medium. Saluberrimum quoque fuerit, deco-
cto sinapi, in aqua mulla & calente præmacerati,
ieiunum os itidem colluere, & gargarizan-
do humorem è capite deducere. Oportet autem
caput ipsam antea perblande fricare, & tegu-
mento quoquam calfacente: vtilique facta pituita
sublato obstaculo, melius fluere possit. Quisque
braxisa signa & posita remedia neglexerit, se
morbis illis opportunum fore certo sciat: nem-

*Præfagia in
frantium
morborum
capitis.*

*Remedia
morborum
capitis.*

*Secundus
remedium
remedium.*

*Cautele
tata digna.*

*Accidentia
ex neglectu
remedia ca-*

pe ophthalmiæ glaucomati, aurium dolori, strumis in ceruice, tibi cerebri & σφαλερισμοῖ, co-
nita: raucedini, angina nocturnæ, lapsui vulvæ,
capillorum defluvio, vlcensculis capitis & dentium
cruciatui.

T H O R A X.

*Signa mors
horum tho-
racc impen-
dentium.*

*Remedia
in horum
thoracc.*

*Vomitium
paratu facili-
simum.
Incommoda
ex neglectis
præsidis thro-
racc.*

Quando vero mali quidpiam thorax passurus
est, his præsignatur & præsignificatur notis.
Sudor quidam per corpus vndique diffuit: sed
omnium maxime ad thoracis regionem. Lingua
crassescit & salsa, amara, aut biliosa expuuntur:
spontanei dolores in lateribus & scapulis citra
manifestam causam oboriuntur: obcitationes
crebræ fiunt, vigiliæ fatigant, vrgent suffocatio-
nes, sitis adest, & ex somno labor & animi an-
xietas, infestant pectoris angustie, & brachiorum
lassitudo, ac manuum tremula affectio. Quibus
nec male, nec imprudenter ad hunc succurritur
modum. Imprimis vomitus haudquaquam era-
pulosus, à cœna, quoad eius fieri potest, proci-
tandus est ac mouendus: sed absq; medicamen-
to. Profunt etiam vomitus ante partum matutini
& ieiunii, à grecis σπρωγισμοῖ nuncupati. Qui-
bus igitur hoc pacto vomere placuerit, radica-
las tenues, seu raphanos, nasturtium, erucam,
sinapi, aut portulacam deuorēt, deinde aqua te-
pida affatim hausta vomant. Qui dicta præsignia
& præsidia negligendo prætermiserint, hos in-
terant affectus, pleuritidem, peripneumoniam,
melancholiam, febres acutas, phrenitidem, ve-
ternum, & cum singultu faucium ardorem
& phlegmonem.

V E N.

VENTER.

SI quis autem morbus ventrem inuasurus est, his detegitur indiciiis. Venter in primis conuoluitur, obmurmurat, & perturbatur: esculentis cum poculentis amarorem præ se ferunt: genitum adest grauitas, spinæ & lumborum rigor inflexilis, cum vniuersi corporis lassitudine, citra manifestam causam. Vbi hæc signa obseruas, venter, nullo quidem medicamento, sed victus ratione emolliendus ac lubricandus est. Nam & melius & longe tutius est iis vti, quibus non facile potest delinqui. Ex horum classe & numero sunt bera aqua mulsa incocta; allia elixa, maluara, rarnex, mercurialis, & omnia melle cõdita, cuncta enim hæc alui excrementa elementer ac benigne deiciunt. Quod si præfagiorum quodpiam magis atque magis intentatur, cnici seu cartami liquorem omnibus decoctis infundes, nam is & suauior & tutior est. Vtilis etiam fuerit læuis brassica, multa aqua elixata. Huius etenim iusculum hemina dimidia seu vnciarum quinque mensura cum melie & sale haustum, summe iuuabit, perinde atque cicerum decoctum ieiuno stomacho eadem mensura potum, nam eundem habet effectum. Hæc signa & auxilia paruipendentibus affectiones istæ sepenumero succedere solent, diarrhœa, dysenteria, hienteria, voluulus, coxarius morbus seu ischias,

tertiana febris, podagra, apoplexia, hæmorrhoides, & articularis cruciatus.

*Indicia sunt
tureri venter
tra morbo-
rum.*

*Remedia
morborum
ventris per
illius lubri-
cationem,*

*Alui blandi
& facile
soluentia.*

*Qua sequuntur
neglectæ
ventris cura-
tionem,*

Et s. VI.

V E S I C A.

*Signa mor-
borum vesicæ
propin-
quantissimo.*

*Auxilia af-
f. huius
vesicæ.*

*Incommoda
sequentia
neglectam
curacionem
vesicæ affe-
cta.*

*Adverten-
da & notan-
da.*

Quando autem vesicæ mali aliquid imminet, his indiciiis dignoscitur. Post exiguum cibum plenitudo infestare deprehenditur: oboriuntur flatus & inflationes, ructus & pallor vniuersi corporis. Somni adsunt graues, vrinx tenues: aquosæ & ægerime stillantes, necnon citra pudenda bubones, vel œdemata. Vbi sese præferent eiusmodi signa & prælagia, auxiliis lora impellentibus & promouentibus, opportune succurrendum erit. Id quod sine periculo præstabunt apii & foeniculi radices, in vino albo, tenui & odorato, macerata & decocta: modo cyathi duo iusculi, seu vnciæ tres quotidie exhibentur: mane nimirum & vesperi, cum aqua dauiei, smirni, vel enulæ campanæ: quodcumque horum ad manum fuerit, nam æque singula profunt. Cicerum quoque præmaceratorum & costorum aquam, si cum vino biberit ægrotans, idem prærsus consequetur. Qui vero scripta signa & auxilia imprudenter neglexerit, à sequentibus morbis sibi metuat: nimirum ab hydrope, lienis tumore, hepatis dolore, lithiasi, nephritide, stranguria, colico cruciatu, & torminibus. Cæterum, in omnibus signis & malis, quæ hæcenus proposuimus, infantibus quidem & iunioribus, clementiora medicamenta, grandioribus vero, & natæ maioribus, validiora ac efficaciora exhibere conuenit.

Cæterum, quoniam statis anni temporibus setti quidam morbi ingruere solent, quæ in singulis

gulis alimēta tibi sumenda fugiendaue sint, paucis exequar, auspiciatus à solstitio hybernō.

SOLSTITIVM HYEMALE.

Solstitium itaque hyemale vsque ad vernum æquinoctium auget in hominibus destillationes humiditatesque: ac propterea calidioribus vitibus, parcior potu, sed meraciore, atque ex origano bibere oportet, nec non Venri indulgere. Numerantur ad æquinoctium dies nonaginta.

Hæc postrema ex l. Quintaris Andern. interpretatio ne transscripta sunt.

ÆQUINOCTIVM VERNVM.

Hoc tempore pituita in hominibus crescit, & dulce serum sanguinis vsque ad Vergiliarum ortus: eoque tum maxime succosa acriaque assumi debent, corpus exerceri & Venus. Sunt autem ad vsque Vergiliarum ortum dies sex & quadraginta.

Corn. odoratis.

VERGILIARVM EXORTVS.

Hoc tempore bilis amara augetur, amarumque serum vsque ad æstiuum solstitium: dulcia omnia tunc quæ aluum moueant conueniunt, Venus quam parcissime exercenda. Hinc ad solstitium æstiuum dies quinque & quadraginta existunt.

SOLSTITIVM ÆSTIIVM.

Hoc anni tempus atram bilem adusque æquinoctium autumnale promouet: Quapropter

propter aqua frigida atque odoratis omnibus
vtebendum est, Venus perniciofa; aut innocentiur
saltem qua de ea praescripsimus adhibeto. Porro
sunt ad Aequinoctium autumnale dies tres &
nonaginta.

AQUINOCTIVM AV-
tumnale.

*Coron. oderas
sissima.*
Hæc anni pars pituita copiam generat, tenu-
esque defluxiones, donec Vergilia occidant.
Conuenit igitur tunc humores ex capite elicere
atque acerrima & maximæq; succosa assumere,
vomitum rarissime citare, exerceri atque concu-
bitum vitare. Numerantur ad Vergiliarum ocea-
sum sex & quadraginta.

VERGILIARVM OC-
casus.

Hoc tempore pituita ad vsque Solstitium
hyemale in hominibus redundat, quamob-
rem acerbissima quæque, vinum suauissimum
assumere oportet, pinguibusque vti & exercitari.
Sunt autem ad Solstitium hyemalis,
dies quinque & quadraginta.

